

Folketingets Beskæftigelsesudvalg
lov@ft.dk

Mattias Tesfaye
Mattias.Tesfaye@ft.dk

Beskæftigelsesministeriet
Ved Stranden 8
1061 København K

T +45 72 20 50 00
E bm@bm.dk
www.bm.dk

CVR 10172748

5. februar 2018

Beskæftigelsesudvalget har i brev af 29. juni 2017 stillet følgende spørgsmål nr. 492 (alm. del), som hermed besvares endeligt. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Mattias Tesfaye (S).

J.nr. 2017-5062

Spørgsmål nr. 492:

”Ministeren bedes oplyse de årlige økonomiske konsekvenser i mio. kr. (før og efter skat og tilbageløb) og konsekvenserne for den strukturelle beskæftigelse (arbejdsudbuddet) på kort og langt sigt af følgende ændringer af voksenlærlingeordningen hver for sig og samlet set:

- En harmonisering og forhøjelse af voksenlærningetilskuddet til 60 kr. pr. time for både beskæftigede og ledige (den nuværende målgruppe for voksenlærlingeordningen).
- En udvidelse af målgruppen for voksenlærlingeordningen (inkl. ovenstående harmonisering og forhøjelse af voksenlærningetilskuddet), så den også omfatter beskæftigede faglærte med forældet uddannelse.
- En afskaffelse af kravet om 6 måneders forudgående ledighed for, at ufaglærte ledige og ledige med forældet uddannelse kan påbegynde et voksenlærningeforløb med tilskud via voksenlærlingeordningen, således at ufaglærte ledige og ledige med forældet uddannelse kan komme i voksenlære med tilskud fra dag ét.”

Svar:

Regeringen har i udspillet om en forenkling af beskæftigelsesindsatsen fra november 2017 forslået en forenkling af voksenlærlingeordningen. I den nuværende ordning er der seks forskellige målgrupper, med regeringens forslag vil der være tre. Forslaget indebærer bl.a. at:

- De to gældende satser på hhv. 30 kr. og 40 kr. i timen erstattes af en tilskuds-sats til alle ledige på 40 kr.
- Tilskuddet ydes i hele uddannelsesperioden for alle ledige.
- Positivlisten ophører for alle ledige.
- Afskaffelse af ledighedskrav for ufaglærte ledige og faglærte ledige med forældet uddannelse og ændring af ledighedskravet til 6 måneder for faglærte ledige.

Regeringens forslag skønnes fuldt indfaset at være omtrent udgiftsneutralt.

Forligskredsen bag beskæftigelsesreformen har indgået en aftale om et forsøg med voksenlærlingeordningen. Forsøget ventes at træde i kraft 1. april 2018. Forsøget vil løbe frem til 1. januar 2019. Forsøget flugter med regeringens oplæg til juste-

ring af voksenlærlingeordningen, jf. udspillet om en forenkling af beskæftigelsesindsatsen. Der sker dog i forsøget ikke en harmonisering af tilskudssatserne for ledige, da det ikke er muligt at lave forsøg med tilskudssatser og ydelser til personer og virksomheder.

Nedenfor belyses konsekvenserne af de ændringer af voksenlærlingeordningen, som spørgeren ønsker belyst. De årlige økonomiske gevinster samt konsekvenserne for den strukturelle beskæftigelse på kort sigt er beregnet for første år med fuld indfasning.

Forslag 1

En forhøjelse af voksenlærlingetilskuddet til 60 kr. pr. time vil gøre voksenlærlingeordningen mere attraktiv og forventes at øge tilgangen til ordningen betydeligt.

Det skønnes, at en forhøjelse af voksenlærlingetilskuddet til 60 kr. pr. time for den nuværende målgruppe for voksenlærlingeordningen vil medføre årlige direkte merudgifter på 249 mio. kr. og 164 mio. kr. efter skat og tilbageløb.

Forslaget forventes at have negative konsekvenser for den strukturelle beskæftigelse negativt på kort sigt. Det skønnes, at en forhøjelse af voksenlærlingetilskuddet til 60 kr. reducerer den strukturelle beskæftigelse med ca. 250 fuldtidspersoner på kort sigt, svarende til en forværring af den strukturelle saldo med ca. 75 mio. kr.

På lang sigt skønnes forslaget at øge den strukturelle beskæftigelse med ca. 200 fuldtidspersoner, svarende til en forbedring af den strukturelle saldo på ca. 55 mio. kr.

Forslag 2

En udvidelse af målgruppen for voksenlærlingeordningen, således at den også omfatter beskæftigede faglærte med forældet uddannelse, forventes at medføre merudgifter som følge af en øget tilgang til ordningen. Det er dog ikke muligt at skønne over omfanget af tilgangen og merudgifterne, da en sådan ændring skønnes at medføre betydelige ændringer i forhold til bl.a. det eksisterende efteruddannelsesystem.

Herudover skønnes der at være administrative udgifter forbundet med vurderingen af, hvorvidt faglærte i beskæftigelse har en forældet uddannelse.

Det forventes, at inklusionen af beskæftigede faglærte med forældet uddannelse i målgruppen for voksenlærlingeordningen vil medføre en betydelig substitution fra andre efteruddannelsesordninger for den gruppe.

Udvidelse af målgruppen til at gælde beskæftigede faglærte med forældet uddannelse vil have en negativ virkning på den strukturelle beskæftigelse, idet der regnes med et beskæftigelsesdræn under lærlingeforløbet og en svagt negativ opkvalificeringseffekt efter forløbet for personer, der kommer fra beskæftigelse. Denne antagelse bygger på resultater fra Deloitte's undersøgelse af voksenlærlingeordningen fra 2013.

Forslag 3

Det fremsatte spørgsmål vedrører ”En afskaffelse af kravet om 6 måneders forudgående ledighed for, at ufaglærte ledige og ledige med forældet uddannelse kan

påbegynde et voksenlærlingeforløb med tilskud via voksenlærlingeordningen, således at ufaglærte ledige og ledige med forældet uddannelse kan komme i voksenlære med tilskud fra dag ét.”

Det skal bemærkes, at der ikke er noget ledighedskrav i voksenlærlingeordningen for ufaglærte ledige. Dog er der forskel i reglerne omkring tilskudssats, varighed mv. alt efter, om ufaglærte ledige har over eller under 2 måneders forudgående ledighed.

For ledige med forældet uddannelse er kravet 2 måneders forudgående ledighed for at få tilskud som voksenlærling.

Der er således for ingen af de nævnte målgrupper et krav om 6 måneders forudgående ledighed. Forslaget fortolkes derfor som forslag om afskaffelse af alle ledighedskrav samt afskaffelse af regler om differentierede satser mv. for ufaglærte ledige afhængig af forudgående ledighed.

Det skønnes, at en sådan afskaffelse af krav om og regler vedr. forudgående ledighed for ufaglærte ledige og ledige med forældet uddannelse vil gøre voksenlærlingeordningen mere attraktiv for disse målgrupper og dermed medføre en øget tilgang til ordningen.

Det skønnes, at forslaget vil medføre direkte årlige merudgifter på 3 mio. kr. og 5 mio. kr. efter skat og tilbageløb.

Forslaget skønnes ikke at påvirke den strukturelle beskæftigelse nævneværdigt på kort sigt. På lang sigt skønnes forslaget at øge den strukturelle beskæftigelse med ca. 100 fuldtidspersoner, svarende til en forbedring af den strukturelle saldo på ca. 25 mio. kr.

Samlet set

Da der ikke kan skønnes over omfanget af merudgifter som følge af forslag 2, vedrører beregningen af de samlede udgifter kun forslag 1 og 3, det vil sige forslag om en forhøjelse af voksenlærlingetilskuddet til 60 kr. pr. time for hele den nuværende målgruppe for voksenlærlinge ordningen samt forslag om afskaffelse af krav om forudgående ledighed for ufaglærte ledige og ledige med forældet uddannelse.

Det skønnes, at de to forslag samlet set vil medføre direkte merudgifter på 253 mio. kr., svarende til 169 mio. kr. årligt efter skat og tilbageløb. Herudover forventes der yderligere merudgifter som følge af den foreslåede udvidelse af målgruppen for voksenlærlingeordningen jf. forslag 2.

Samlet set forventes forslag 1 og 3 at have negative konsekvenser for den strukturelle beskæftigelse på kort sigt. Det skønnes, at forslagene reducerer den strukturelle beskæftigelse med ca. 250 fuldtidspersoner på kort sigt, svarende til en forværing af den strukturelle saldo med ca. 75 mio. kr.

På lang sigt skønnes forslagene at øge den strukturelle beskæftigelse med ca. 300 fuldtidspersoner, svarende til en forbedring af den strukturelle saldo på ca. 80 mio. kr. Heri indgår, som nævnt, ikke de forventede negative konsekvenser for den strukturelle beskæftigelse som følge af den foreslåede udvidelse af målgruppen for voksenlærlingeordningen jf. forslag 2.

Venlig hilsen

Troels Lund Poulsen